

ΖΩΗ ΣΑΜΑΡΑ, *ΕΙΔΑ ΤΙΣ ΛΕΞΕΙΣ ΝΑ ΧΟΡΕΥΟΥΝ*,
(Γκοβόστης, 2015)
(Έκθεση βιβλίου, 14/05/17)

Αφροδίτη Σιβετίδου

Στο ερώτημα «πότε γράφω;» η Ζωή Σαμαρά απαντά σε πρόσφατη συνέντευξή της: «Γράφω αποκλειστικά αν νιώθω ότι το ποίημα είναι έτοιμο να γραφτεί μόνο του, να με παρασύρει στον δικό του κόσμο, να αφήσει τα βιώματά μου να μετατρέψουν τις γνώσεις μου σε ρυθμό, ήχους, εικόνες, νοήματα», αποκαλύπτοντας με τα λόγια της τη βαθιά επίγνωση του κινδύνου που καιροφυλακτεί στις πλούσιες αποσκευές των θεωρητικών της γνώσεων και απειλεί να πνίξει τον ποιητικό λόγο. Την ίδια στιγμή μάς δίνει και έναν σύντομο ορισμό της ποίησης. «Ρυθμός, ήχοι, εικόνες, νοήματα» είναι για την Σαμαρά τα φίλτρα που θα αποστάξουν βιώματα, συναισθήματα και γνώσεις.

Αν ο κύριος στόχος της ποίησης είναι, κατά δήλωσή της ποιήτριας, η αναζήτηση ενός «κόσμου χωρίς πολιτιστική κρίση, χωρίς παρακαμή», στο κρίσιμο ερώτημα: «Μπορεί ο ποιητικός λόγος να ανιχνεύει στο κοινωνικοπολιτικό περιβάλλον, μπορεί να μετουσιώσει το πραγματικό σε καλλιτεχνική μορφή, εκφράζοντας τη συλλογικότητα ώστε να δουν οι άνθρωποι τη ζωή διαφορετικά από ό,τι συνήθως;» –στόχος υψηλός, όχι ανέφικτος– απαντούν τα ποιήματά της. Η προσήλωση στην αναζήτηση της πολιτικής στόχευσης, που απορροφά τους κραδασμούς του εγώ και του γύρω, είναι το στίγμα του τελευταίου βιβλίου της Ζωής Σαμαρά, με τον ευφάνταστο τίτλο και την ονειρική χορευτική φιγούρα του εξωφύλλου. Η κρυφή υπόσχεση του τίτλου, *Είδα τις λέξεις να χορεύουν*, η επίκληση δηλαδή του βλέμματος, υλοποιείται μέσα από τη θεατρική δομή που αυξάνει τη δόση του ρεαλισμού και επιδιώκει τη δράση στα στενά πλαίσια της μικρής φόρμας. Βαθιά γνώστρια του θεάτρου, η ποιήτρια στήνει μια σκηνή και παρακολουθεί τις λέξεις να χορεύουν:

ΓΥΝΑΙΚΑ

Ναι είδα τις λέξεις να χορεύουν
να είδα τον τάφο του ποιητή
να γίνεται αλώνι
τη γη να κινείται στο ρυθμό μιας μουσικής απόκοσμης